

Міністерство освіти і науки України
ДДМА
Кафедра філософії та соціально-політичних наук

**ТЕМАТИКА СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ З ДИСЦИПЛІНИ
«ЛОГІКА»**

для студентів спеціальності 052 «політологія»

Рекомендовано кафедрою
«Філософія і СПН»

Протокол № _____ від _____ 2019 р.
Упорядник, канд.політ. наук, ст.викл.
кафедри філософії та СПН
_____ А. В. Бородай

Краматорськ
2019

Тематика семінарських занять

№ з/п	Тема заняття
1.	Предмет і значення логіки. Семіотичний характер логіки
2.	Історичні етапи розвитку логічного знання.
3.	Ім'я та поняття. Операції над поняттями
4.	Висловлювання та судження.
5.	Умовивід, дедуктивні і правдоподібні міркування
6.	Загальна характеристика основних законів логіки
7.	Логічна характеристика доведення і спростування. Гіпотеза

Тема 1. Предмет і значення логіки. Семіотичний характер логіки.

План

1. Мислення, пізнання, логіка.
2. Предмет логіки.
3. Мова і логіка. Особливості мови логіки.
4. Значення вивчення логіки.

Рекомендована література

1. Жеребкін В. Є. Логіка: Підручник — 10-е вид. — К., 2008.
2. Логіка: Навчальний посібник. — Львів: «Магнолія Плюс», 2006. — 188 с.
3. Логіка: Підручник для студ. вищих навч. закладів / За заг. ред. В.Д. Титова. — Харків, 2005.
4. Логіка для юристів: Навч. посібник / За заг. ред. В.І. Цимбалюка. — Львів, 2007.
5. Павлов В.І. Логіка у запитаннях, відповідях і аргументаціях. Навчальний посібник. — К.: Центр учбової літератури, 2008. — 408 с.

***Головні поняття та категорії:** абстрактне пізнання, багатозначна логіка, відчуття, емпіричне пізнання, іванторна логіка, комбінаторна логіка, логіка, логічні закони, логічні форми, семантика, символ (знак), синтаксис, судження, уявлення.*

Реферати та презентації:

1. Предмет і методи логіки як науки.
2. Співвідношення формальної і діалектичної логіки.
3. Основна проблематика логічної семіотики.
4. Емпіричне відображення дійсності і абстрактне мислення.
5. Поняття істини з погляду філософії і логіки.

Тема 2. Історичні етапи розвитку логічного знання.

План

1. Логічні вчення античності.
2. Середньовічна логіка.

3. Логічні доктрини Нового часу.
4. Розвиток логіки від І.Канта до наших днів.

Рекомендована література

1. Жеребкін В. Є. Логіка: Підручник — 10-е вид. — К., 2008.
2. Логіка: Навчальний посібник. — Львів: «Магнолія Плюс», 2006. — 188 с.
3. Логіка: Підручник для студ. вищих навч. закладів / За заг. ред. В.Д. Титова. — Харків, 2005.
4. Логіка для юристів: Навч. посібник / За заг. ред. В.І. Цимбалюка. — Львів, 2007.
5. Павлов В.І. Логіка у запитаннях, відповідях і аргументаціях. Навчальний посібник. — К.: Центр учбової літератури, 2008. — 408 с.

***Головні поняття та категорії:** апорії, багатозначна логіка, вірогідна логіка, дедуція, деонтична логіка, діалектична логіка, індукція, категорії, квантори, логіцизм, логос, модальна логіка, софізми, схоластична логіка, універсалії*

Реферати та презентації:

1. Зародження і розвиток логічних знань в античну епоху.
2. Арістотель — “батько” формальної логіки.
3. Розвиток логіки в Індії.
4. Основні ідеї і представники середньовічної (схоластичної) логіки.
5. Розвиток логіки у Новий час.
6. Індуктивна логіка Ф. Бекона, Дж. Ст. Мілля, Р. Карнапа.
7. Теорія смислу Г. Фреге.
8. Розвиток логіки протягом XIX–XX століть.
9. Розвиток логіки в Україні.
10. Викладання логіки в Києво-Могилянській академії в XVII– XVIII століттях.
11. Внесок представників Львівсько-Варшавської школи у розвиток логіки.

Тема 3. Ім'я та поняття. Операції над поняттями.

План

1. Загальна характеристика поняття.
2. Види понять.
3. Відношення між поняттями.
4. Логічні операції з поняттями.

Рекомендована література

1. Жеребкін В. Є. Логіка: Підручник — 10-е вид. — К., 2008.
2. Логіка: Навчальний посібник. — Львів: «Магнолія Плюс», 2006. — 188 с.
3. Логіка: Підручник для студ. вищих навч. закладів / За заг. ред. В.Д. Титова. — Харків, 2005.

4. Логіка для юристів: Навч. посібник / За заг. ред. В.І. Цимбалюка. – Львів, 2007.
5. Павлов В.І. Логіка у запитаннях, відповідях і аргументаціях. Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 408 с.

Головні поняття та категорії: видова ознака, визначення поняття, вичерпний поділ, денотат, ейлерові кола, зміст поняття, категорії, контрадикторні поняття, еонtrarні поняття, множина, несумісне поняття, нульове поняття, обсяг поняття, основа поділу, поділ поняття, роняття, сумісне поняття, тотожні поняття.

Реферати та презентації:

1. Характеристика поняття як форми мислення.
2. Теорія іменування в логіці.
3. Боротьба психологізму і логіцизму в логіці.
4. Логічні відношення між поняттями.
5. Логічні операції над поняттями.

Тема 4. Висловлювання та судження

План

1. Загальна характеристика суджень.
2. Види суджень.
3. Логічний аналіз простих атрибутивних та релятивних суджень.
4. Складні судження.

Рекомендована література

1. Жеребкін В. Є. Логіка: Підручник — 10-е вид. — К., 2008.
2. Логіка: Навчальний посібник. – Львів: «Магнолія Плюс», 2006. – 188 с.
3. Логіка: Підручник для студ. вищих навч. закладів / За заг. ред. В.Д. Титова. – Харків, 2005.
4. Логіка для юристів: Навч. посібник / За заг. ред. В.І. Цимбалюка. – Львів, 2007.
5. Павлов В.І. Логіка у запитаннях, відповідях і аргументаціях. Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 408 с.

Головні поняття та категорії: атрибутивне судження, екзистенціальне судження, загальне судження, загальносуперечне судження, загальностверджувальне судження, заперечне судження, логічний квадрат, об'єднана класифікація суджень, строга диз'юнкція, суперечні судження, хибність, частковозаперечне судження, частковостверджувальне судження.

Реферати та презентації:

1. Загальна характеристика судження як форми мислення.
2. Специфіка модальних суджень.
3. Відношення між судженнями.

4. Логічні операції над судженнями.
5. Логічна характеристика складних суджень, побудованих за допомогою логічних сполучників.

Тема 5. Умовивід, дедуктивні і правдоподібні міркування.

План

1. Дедуктивні умовиводи.
2. Категоричний силогізм.
3. Індуктивні умовиводи.
4. Традуктивні умовиводи.

Рекомендована література

1. Жеребкін В. Є. Логіка: Підручник — 10-е вид. — К., 2008.
2. Логіка: Навчальний посібник. — Львів: «Магнолія Плюс», 2006. — 188 с.
3. Логіка: Підручник для студ. вищих навч. закладів / За заг. ред. В.Д. Титова. — Харків, 2005.
4. Логіка для юристів: Навч. посібник / За заг. ред. В.І. Цимбалюка. — Львів, 2007.
5. Павлов В.І. Логіка у запитаннях, відповідях і аргументаціях. Навчальний посібник. — К.: Центр учбової літератури, 2008. — 408 с.

***Головні поняття та категорії:** аксіома силогізму, дедуктивний умовивід, дилема, ентитема, епіхейрема, індуктивний умовивід, методи індуктивного дослідження, модус силогізму, особливі правила фігур силогізму, середній термін, традуктивний умовивід, умовивід заанлогією, фігура силогізму.*

Реферати та презентації:

1. Умовивід як форма мислення.
2. Основні види умовиводів: дедуктивні, індуктивні, традуктивні (аналогії).
3. Специфіка безпосередніх умовиводів.
4. Простий категоричний силогізм.
5. Складні і складно-скорочені силогізми.
6. Характеристика розділових і умовних силогізмів.

Тема 6. Загальна характеристика основних законів логіки.

План

1. Загальна характеристика основних законів логіки.
2. Закон тотожності.
3. Закон суперечності.
4. Закон виключення третього.
5. Закон достатньої підстави.

Рекомендована література

1. Жеребкін В. Є. Логіка: Підручник — 10-е вид. — К., 2008.

2. Логіка: Навчальний посібник. – Львів: «Магнолія Плюс», 2006. – 188 с.
3. Логіка: Підручник для студ. вищих навч. закладів / За заг. ред. В.Д. Титова. – Харків, 2005.
4. Логіка для юристів: Навч. посібник / За заг. ред. В.І. Цимбалюка. – Львів, 2007.
5. Павлов В.І. Логіка у запитаннях, відповідях і аргументаціях. Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 408 с.

Головні поняття та категорії: закон вилучення третього, закон достатньої підстави, закон подвійного заперечення, закон суперечності, закон тотожності, закони еквівалентності, логічний закон, паралогізм, софізм.

Реферати та презентації:

1. Основні закони логіки.
2. Специфіка законів логіки.
3. Значення законів логіки для судового дослідження.

Тема 7. Логічна характеристика доведення і спростування. Гіпотеза.

План

1. Поняття доведення.
2. Види доведення.
3. Спростування.
4. Поняття гіпотези і її структура.
5. Види гіпотез.

Рекомендована література

1. Жеребкін В. Є. Логіка: Підручник — 10-е вид. — К., 2008.
2. Логіка: Навчальний посібник. – Львів: «Магнолія Плюс», 2006. – 188 с.
3. Логіка: Підручник для студ. вищих навч. закладів / За заг. ред. В.Д. Титова. – Харків, 2005.
4. Логіка для юристів: Навч. посібник / За заг. ред. В.І. Цимбалюка. – Львів, 2007.
5. Павлов В.І. Логіка у запитаннях, відповідях і аргументаціях. Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 408 с.

Головні поняття та категорії: аналогія, антитеза, аргументації теорії, непряме доведення (спростування), спосіб доведення (спростування), спростування, пряме доведення (спростування), форма доведення (спростування).

Реферати та презентації:

1. Гіпотеза та її роль у науці.
2. Логічна характеристика аналогії.
3. Логічна характеристика доведення і спростування.
4. Використання доведень і спростувань у науці і практичній життєдіяльності.